ДО:
МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
e-mrrb@mrrb.government.bg

МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
secretariate@mzh.government.bg

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
edno_gishe@moew.goverment.bg

МИНИСТЪР НА ТУРИЗМА
tourism@tourism.government.bg

СТАНОВИЩЕ

ОТ:
Симеон Петев Цончев
0898472844
moni@monoco.eu

Относно: **Проект на Наредба за условията и реда за определяне на местата за временно разполагане на палатки, кемпери или каравани в зона "А" и в зона "Б" извън територията на морските плажове, пясъчните дюни и категоризираните къмпинги**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Във връзка с чл. 26 ал. 1 и 2 на Закона за нормативните актове Ви изпращам настоящото становище относно Проект на Наредба за условията и реда за определяне на местата за временно разполагане на палатки, кемпери или каравани в зона"А" и в зона "Б" извън територията на морските плажове, пясъчните дюни и категоризираните къмпинги.

Настоящият Проект на наредба, е изцяло неприемлив, тъй като разпоредбите му противоречат и на основни конституционни норми, и на обществената нужда от развиване на възможности за почивка сред природата, и не дава отговор на съществуващите проблеми пред пребиваването в природата с палатка или кемпер/ каравана.

Настоявам за:

1. Спешни промени в ЗУЧК с цел отпадане на член 10а, забраняващ къмпиране извън определени места и регулиране на свободния достъп до природа вместо забраната му.
2. Предложеният проект за наредба, създаващ нова категория туристическа услуга, да бъде интегриран в съществуващата съгласно чл. 123, ал. 1 от Закона за туризма Наредба за изискванията към категоризираните места за настаняване и заведения за хранене и развлечения

3. Проблемите пред пребиваването в природата с палатка или кемпер/ каравана да бъдат решени с отделен нормативен акт за цялата национална територия на Република България, следвайки принципна философия:
   - Осигуряване на достъп до почивка сред природата без заплащане съгласно чл. 18 ал. 6 и чл. 35 ал. 1 от Конституцията
   - Решаване на проблемите пред управлението на отпадъците в общини, към чиито природни места има силен туристически интерес и ефективно прилагане на глобите за замърсяване и мерките по почистване, заложени в Закона за управление на отпадъците.
   - Ограничаване във времето на максимално допустимия непрекъснат престой на едно място с палатка или кемпер/каравана, като правилата за палатки са по-леки, поради по-малкия им вреден ефект върху природата и липсата на изискване за автомобилен достъп.

Съображенията ми за това са следните:

1. Проектът на Наредба за условията и реда за определяне на местата за временно разполагане на палатки, кемпери или каравани в зона "А" и в зона "Б" извън територията на морските плажове, пясъчните дюни и категоризираните къмпинги е изготвен въз основа на чл. 10а от ЗАКОН за устройството на Черноморското крайбрежие. Макар нормата на чл. 10а от ЗУЧК да дава възможност за къмпиране в зона А и Б при определена регулация, изготвеният проект за Наредба реално въвежда забрана на тази дейност, произтичащи от чл. 24в на закона, постановяващ глоби за къмпиране извън тези места, които според правилата на проекта представляват бъдещи къмпинги.

   Забраната за къмпиране извън регистрирани места трябва да отпадне от ЗУЧК с премахване на чл. 10а и чл. 24в от закона. Проблемите пред пребиваването сред природата имат нужда от от действаща регулация, а не от забрана.

   Достъпът до околна среда и природосъобразен туризъм трябва да бъдат приоритет в националните политики поради интереса на гражданите и търсенето на почивка сред природата. Този сегмент туристи нараства, докато достъпът до природни места намалява в засилен процес на урбанизация.

   Върховният административен съд със свое Решение № 7797/20.06.2017г. по а.д. 1079/2016г. изрично обяви къмпирането като част от свободното придвижване на територията на страната ни. Необходими са разумни правила за цялата територия на Република България, а не забрана за конкретни общини.

   Предложеният за обществено обсъждане проект на Наредба по чл. 10а на ЗУЧК не вменява задължение на държавните органи да обособят места за временно разполагане на палатки, кемпери или каравани. Освен това, така предложената наредба дава права на общините масово да отказват обособяването на места за временно разполагане на палатки, кемпери или каравани, поради факта, че в наредбата са посочени изключително много изисквания за функционирането на тези места. Същите тези изисквания в голямата си част се припокриват с тези за функциониране на уредените от Закона за туризма къмпинги.

В същото решение на ВАС № 7797/20.06.2017г. по а.д. 1079/2016г. се казва следното „Общинските и държавните имоти на територията на [община] следва по конституция и по закон да бъдат достъпни за всяко лице намиращо се на територията на Република България и тези права не могат и не следва да бъдат ограничавани по какъвто и да е начин освен по повод защита на важни държавни или обществени интереси във връзка с ползването, стопанисването и опазването на конкретен обект или територия.“

Липсата на възможност за нас, гражданите на Република България, да поставяме в дадени райони на държавата палатка, шатра, каравана, кемпер с цел пребиваване в природата реално води до ситуация, в която общините ще създадат нова категория къмпинг с 3-годишен разрешителен режим, но няма да направят обособяване на места с безплатен достъп за ограничен престой, тъй като не са нито мотивирани, нито задължени да извършат това.

Това води до извода, че проектът не цели да регулира възможността за къмпиране, а да го забрани за определени общини. Не са налице каквито и да е било правни механизми, с които да бъде защитено правото на къмпиращите да ползват земя, която в крайна сметка следва да обслужва интересите на гражданите и на която, съгласно Конституцията на Р. България всички ние имаме право на свободно придвижване. Тази прикрита забрана е в грубо противоречие с нормата на чл. 35 ал.1 от Конституцията на Р. България, която гарантира правото на свободно придвижване на територията на страната. Недопустимо е ограничаването на конституционно гарантирано право с нормативен акт.

2. Проектът създава нова категория къмпинг с минимална намеса в околната среда, която трябва да се интегрира в съответната наредба по Закона за туризма - Наредба за изискванията към категоризираните места за настаняване и заведения за хранене и развлечения, за реда за определяне на категория, както и за условията и реда за регистриране на стаи за гости и апартаменти за гости.

3. Остава въпросът защо регулирането на къмпирането обхваща само Черноморието, доколкото е разпространено из цялата страна и се сблъсква със сходни проблеми. Това допълнително подкрепя тезата, че ограничаващият режим в ЗУЧК и настоящият Проект на Наредба не целят да обслужват обществените интереси, което е сновната цел на подзаконовите нормативни актове, а конкретни „инвестиционни“ намерения на тесен кръг лица, основната цел на които е да бетонират Черноморието ни.

4. Наред с това същите разпоредби противоречат и с нормата на чл. 17 ал. 3 от Конституцията на Р. България, която гарантира неприкосновеност на частната собственост. Въвеждат се правила за достъп на външни лица в имоти, вкл. частни такива, като се регламентира режим, който грубо ограничава основни права и свободи, вкл. и в нарушение на закона се предвижда регистрационен

режим за достъп до собствения имот.

5. Необходими са ясно разписани правила и контролни органи, които да следят за тяхното спазване. Всички ние, любителите на свободен достъп до почивка сред природата, не се противопоставяме на това тази вид дейност да бъде регулирана. Публикуваният Проект на Наредба обаче не цели да създаде правила за къмпирането, а да го забрани за територията на няколкото черноморски общини.

6. Проектонаредбата не е съобразена с тълкуването на Конституционния съд в решение № 6 от 16 юни 2020 г по КД № 10/2019г, а именно "подробна правна уредба относно къмпингуването като временна дейност, която няма характер на туристическа услуга". Опитът на закона и наредбата да избяга от туристически услуги чрез формулиране на “такса” вместо “цена” и в същото време да касае провеждането на туристическа дейност като временно настаняване е неуспешен. Ако дейността е временно пребиваване на кемпери и каравани в определено място, то става дума за паркинг и тази дейност се развива по съответните правила, еднакви на територията на цялата страна. Ако става дума за разполагане на палатки, дейността е къмпиране, но тъй като тя не е регламентирана в българското законодателство, то именно за тази дейност има нужда от правила за цялата държавна територия, чрез регулация в Закона за туризма.

7. За осигуряване намаляване и управление на отпадъците е необходима ревизия на нормативната уредба, засилване на санкциите и контрола - както и осигуряване на ресурси на отговорните общини да осъществяват функциите си по почистване.

   В допълнение обръщам внимание, че почивката сред незастроена природа безспорно развива и малките населени места, защото в крайна сметка свободно къмпиращите купуват продукти от местните производители/търговци и посещават местните кафенета и ресторанти. Това допринася и за приходи към общините.

8. Регулация има нужда за пребиваване в природата в цялата страна. Но конкретно за Черноморието темата е повдигната в интерес на забрана на достъпа на палатки с цел улесняване на строителство. Фактът, че именно в ЗУЧК бе въведена необходимостта от регулация на свободното къмпиране, а не в Закона за туризма, показва че целта не са правила, а забрана - Наредбата няма да регулира този вид почивка, а ще я забрани за Черноморското крайбрежие. Натискът върху околната среда, замърсяването и щетите върху естествения ландшафт произтичат от масовото презастрояване и обезобразяване на Черноморието през годините на прехода, продукт на Завладяната държава, а не от любителите на природата. Същите процеси унищожиха къмпинги, заличиха защитени територии и уязвиха брутално правовия ред в държавата чрез тежки корупционни практики. Противопоставям се остро днес през този проектонорматив да бъдат погазени и гражданските ми права на свободен гражданин на държавата си с достъп до здравословни и

благоприятни условия на живот, каквито ни предоставя красивата ни родина с уникалната си природа, където все още не е застроена.

Ето защо считам, че регулация действително следва да има, но в унисон с останалите развити европейски държави и не в този вид, в държава с нищожен брой къмпинги, без стимули за създаване на такива, без съвременен стандарт.

Нужно е да се изготви национална регулация за къмпиране, която да уреди начина, по който да се осъществява свободният достъп до природа с разполагане на палатка за ограничен период. Тази регулация би уредила не само къмпирането на Черноморието ни, но и на останалите територии на Република България. Основните параметри на бъдещата регулация с оглед решаването на проблемите пред недостига на места за почивка сред природата и липса на ангажимент от страна на общините да обслужват природосъобразния туризъм на своя територия следва да се разработят като промяна в Закона за туризма, като правилата за палатки следва да са по-леки, отколкото за каравани, поради по-малкия им вреден ефект върху природата и липсата на изискване за автомобилен достъп.

На основание гореизложеното моля проектът на Наредба да бъде оттеглен и да се предприемат действия по създаване на регулация, която да удовлетворява нуждите на всички нас, гражданите на Република България, а не да е предпоставка за защита на различни субекти и техните инвестиционни интереси.

С УВАЖЕНИЕ

Симеон Петев Цончев
28 юли 2025